

Motion till riksdagen 2021/22:4244

av Karin Enström m.fl. (M, KD)

med anledning av prop. 2021/22:19 En konsultationsordning i frågor som rör det samiska folket

---

Förslag till riksdagsbeslut

Riksdagen avslår proposition 2021/22:19 En konsultationsordning i frågor som rör det samiska folket.

Motivering

Vintern 2020 föreslog regeringen en ny lag om konsultationsordning i frågor som rör det samiska folket (prop. 2020/21:64). Den innebar att regeringen, statliga förvaltningsmyndigheter, regioner och kommuner ska vara skyldiga att konsultera det samiska folket innan beslut fattas i ärenden som kan få särskild betydelse för samerna. Syftet med förslaget var att främja det samiska folkets inflytande över dess angelägenheter, något Moderaterna och Kristdemokraterna i grunden välkomnar och står bakom. Samtidigt såg vi flera utmaningar och svårigheter med förslaget, och vi menade därför att riksdagen borde avslå det. Regeringen valde sedermera att dra tillbaka propositionen då det stod klart att den saknade stöd i riksdagen.

Regeringen har nu lämnat en ny proposition med förslag till konsultationsordning i frågor som rör det samiska folket (prop. 2021/22:19). Den huvudsakliga skillnaden gentemot den förra propositionen är att konsultationsordningen föreslås införas i två steg: Konsultationsskyldigheten ska först omfatta regeringen och statliga förvaltningsmyndigheter, och efter två år ska den även gälla för regioner och kommuner. Ändringen motiveras med att regioner och kommuner ska få tillräckligt med tid att förbereda sig för konsultationer samt få möjlighet att dra nytta av de rutiner och den praxis för konsultation som kan väntas utarbetas av regeringen och statliga förvaltningsmyndigheter samt Sametinget, samebyar och samiska organisationer.

Moderaterna och Kristdemokraterna ser ett värde i att regioner och kommuner ges extra tid till förberedelse. Samtidigt menar vi att de utmaningar och svårigheter som vi

såg med det ursprungliga förslaget kvarstår i den aktuella propositionen. Dessa påverkas inte av att konsultationsordningen införs i två steg.

Kritiken mot det ursprungliga förslaget var omfattande. Flera remissinstanser påpekade att konsekvenserna av den nya konsultationsordningen inte är tillräckligt utredda, att konsekvensanalysen är bristfällig samt att förslaget riskerade att leda till ökad administration och ökade kostnader. Det pekas även på risker med förlängda handläggningstider och tillståndsprocesser. Sametinget å andra sidan anser i stället att förslaget inte är tillräckligt långtgående när det gäller de internationella krav som ställs upp på urfolks rättigheter. I andra remissvar framhålls att innebörden av begreppet ärenden av ”särskild betydelse för samerna” måste preciseras. Även innebörden av att konsultationen ska genomföras i god anda och fortsätta tills samtycke uppnåtts eller tills det förklaras att samtycke inte kan nå riskerar att leda till oklarheter. Andra remissinstanser tar upp farhågor om tillämpningsproblem och dubbla processer som kan uppstå då föreskrifter om samrådsskyldighet i andra lagar och förordningar ska gälla oberoende av den särskilda lagen.

Moderaterna och Kristdemokraterna är positiva till en konsultationsordning, men inte i den form som regeringen presenterat. Det finns fortfarande omfattande problem med förslaget. Vi menar också att regeringen i sin omarbetning av förslaget borde ha beaktat den konsultationsordning som lades fram i Vissa samepolitiska frågor (Ds 2009:40), men ser inte att så har skett.

En ny konsultationsordning ska vara ändamålsenlig och skapa mervärde utan att försämra och försvåra i andra viktiga avseenden, inte minst vad gäller materiella omständigheter kopplade till äganderätt och markanvändning. Samernas rättigheter ska värnas, samtidigt som andra intressen måste respekteras och beaktas. Mot denna bakgrund anser Moderaterna och Kristdemokraterna att riksdagen bör avslå propositionen. Regeringen måste arbeta om förslaget, och i det arbetet bör det förslag på konsultationsordning i förhållande till Sametinget som lades fram i Vissa samepolitiska frågor (Ds 2009:40) beaktas.

Karin Enström (M)

Ida Drougge (M)

Lars Jilmstad (M)

Ulrika Karlsson (M)

Erik Ottoson (M)

Annicka Engblom (M)

Tuve Skånberg (KD)